

A LEGSZEBB MAGYAR KÉPEK.

WEBER HENRIK: MOSONYI MIHÁLY ZENESZERZŐ ÉS FELESÉGE.

A múlt század közepén zajlott le élete egy furcsa irodalmárunknak, *Kertbeny Károly Máriának*, aki elsőként vitte ki külföldre Petőfi költészetét. De csinált ő egyebet is, mást is. Fogadatlán, de hasznos impresszáriója volt egész közművelődésünknek. Többek közt egy 1862-ben Prágában német nyelven megjelent könyvében egész kis lexikonát állította össze az akkor tevékeny magyar festőknek. Hatvannak nevét és rövid életrajzát tudta összeállítani! Nem csekély dolog, különösen ha — amint bevallotta — emlékezetből kellett előszednie az adatokat.

Ebben a névsorban Kertbeny nagyon megdicséri *Weber Henriket*, akiről elmondja, hogy Magyarország fiatal festői közt egyik legtehetségesebb; kompozíció dolgában fölülte áll legtöbb bécsi és pesti kollégájának; nagyszerű rajzoló, színek dolgában azonban még van tőle kívánni való... *Született pedig Pesten 1826-ban.*

A dicséretet elhisszük, a születési évet nem hiszszük el Kertbenynek. Weber Henrik 1838-ban már kiállító művész volt Bécsben, ami egy tizenkétéves fiútól nem tellett volna ki. A későbbi kutatás meg is állapította, hogy 1818 május 24-én született Pesten, ahol édesatyja jóra való kereskedő volt, aki örömmel vette észre fiában a művészi hajlandóságot. Szerette volna taníttatni a fiút s e célból elküldte őt Kaerglingékhez, egy Pesten telepedett bécsi festőcsaládhoz, hol apa és lánya szépen megélték a pikturából.

A fiatal Henrik ambícióját azonban nem elégitette ki a tanítás, amiben a hozzánk vándorolt bécsieknél részesült. Ha Bécs, hát legyen Bécs! És Henrik követte ama kor magyar festőinek példáját és ment Bécsbe, ahol sietett beiratkozni az Akadémiára. A tanárok közül nyilván a szabadabb felfogású *Danhauser* és *Waldmüller* voltak hatásosak rá. Tőlük kapott kedvet az élet tanulmányo-

zására, ami az időben még nem kötelezte a festőket tulságos realizmusra, az élet festése *életképfestést* jelentett. Ilyenekkel állt ki az előző évben akadémiai díjnyertes fiatalember 1838-ban a piacra, amikor beküldte *A halászfiú és A menyasszony öltöztetése* című képeit.

A képek tetszettek, ami buzdítólag hatott Weberre. Most még többet akart látni és tanulni. Meg is kezdte vándoréletét Bécs-Pest-München-Svájc-Olaszország között. Münchenben *Cornelius* és *Kaulbach* voltak mesterei. Itt fejlettebb művészetet talált s ha az említett nagy mesterek tevékenységéhez nem is tudott szervesen csatlakozni, elhozta tőlük a vágyódást *történelmi képek* teremtésére. Ez időtől fogva osztotta meg szerzetét az életkép s a történelmi festészet között.

Ez utóbbiban kizárólag magyar témákat dolgozott fel. Ilyenek: *Mátyás bevonulása Budára*, *Hunyadi János a várnai csatában*, *Géza király megfogadja a váci püspök-*

ség alapítását, *Béla válszt korona és kard között*, *Szapárdy Péter bosszúja* stb. E képek érdeme, hogy a magyar elnyomatás éveiben ösztönzőleg hatottak a nagyobb tehetségű ifju nemzedékre. Tökéletes alkotások nem lehettek, hiszen magyarlelkű művészeink aránylag igen kevés időt töltött magyar hazájában. Münchenből ugyanis Velenchébe ment, ahol megfestette önareképét; innen Rómába... Közben nem egyszer küldött be képet a *Pesti Műegylet* kiállításaira, ahol azok vásárlókra is akadtak. 1847-ben huzamosan Pesten időzött, a szabadságharcmozgalmak azonban ismét külföldön találták.

Az 1850-es években mindinkább belemelegedett a fő romantikus pikturába, amelyet az 1860-as évek élénkülő magyar sajtója is felkarolt. Nyilván Weber volt a lelke annak a mozgalomnak, amelyben magyar ifju művészek Olasz- és Németországban tett tanulmányaikat 1857-ben, a királyi párnak magyar földön tett utazása alkalmával, felajánlták. Ennek az albumnak, amelyet az *Erzsébet királyné-emlékmúzeum* őriz, címlapját is ő rajzolta.

Webernek jólestek hazai sikerei. Korának megítélése szerint nem volt már fiatalember, ő, aki elmúlt már negyvenéves. Megunta a folytonos vándorlást: hazavágyott. 1859-től kezdődőleg már Pesten találjuk, ahol szorgalmas tagja a Pesti Műegylet bírálóbizottságának. Pesten is hunyta le szemét 1866 május 14-én.

Művészete nem egységes. Tulságosan sokba fogott, még állatfestéssel is próbálkozott. Festett lovakat, sőt 1852-ben oroszlánt is. Ez utóbbi képe is Szépművészeti Múzeumunké. Értékesebb ennél a képnél a sógorát, *Mosonyi Mihály* zeneszerzőt és feleségét ábrázoló kép, amelyet most hátsó színes fedéllapunkon mutatunk be. Ez a kép kitünően igazolja *Petrovics Eleknek*, a Szépművészeti Múzeum főigazgatójának azt a kiindulási pontját, hogy „kiseb” festőink is alkotnak a művészi teremtés kedvező perceiben olyan műveket, amelyek becsülettel kérnek helyet maguknak egy komoly képtár falán.

Mosonyi Mihály és felesége szép, zárt kompozíció. Lélekfestést is megállapíthatunk a képen, két egymáshoz olvadt lélekét, akiket összetart a szív és — zene. Mert *Mosonyi Mihály* (1814—1870) — *Liszt és Erkel* munkatársa — a magyar zenetörténelemnek is egyik büszkesége.

Látogatás.

WEBER HENRIK: MOSONYI MIHÁLY ZENESZERZŐ ÉS FELESÉGE.

A Szépművészeti Múzeumban.

